

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПРОЄКТ РІШЕННЯ

Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо неприпустимості утискання конституційного права громадян на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, заборону цензури і втручання у професійну діяльність журналістів

З метою забезпечення виконання вимог статей 1, 3, 15, 34 Конституції України, враховуючи рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 лютого 2021 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Підтримати звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо неприпустимості утискання конституційного права громадян на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, заборону цензури і втручання у професійну діяльність журналістів.
2. Звернення направити до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України.

*Проект рішення обласної ради
підготовлений та внесений
депутатами Одеської обласної ради
Коржем С.О.
Плачковою О.І.*

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України,
Кабінету Міністрів України щодо неприпустимості
утискання конституційного права громадян на свободу думки і слова,
на вільне вираження своїх поглядів і переконань, заборону цензури
і втручання у професійну діяльність журналістів

Ми, депутати Одеської обласної ради, висловлюємо своє занепокоєння рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 2 лютого 2021 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке може стати початком знищення в нашій країні свободи думки і слова, вільного вираження своїх поглядів і переконань, запровадження цензури та втручання в професійну діяльність журналістів і засобів масової інформації.

Статтею 3 Конституції України закріплено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. В Україні визнається і діє принцип верховенства права. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (ст. 8 Конституції). Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України (ст. 9 Конституції).

Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, яка ратифікована Законом України №475/97-ВР від 17 липня 1997 року і, відповідно, є частиною національного законодавства України, закріплене право на свободу вираження поглядів, яке включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів (ст. 10 Конвенції). Користування правами та свободами, визнаними в цій Конвенції, має бути забезпечене без дискримінації за будь-якою ознакою - статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національних меншин, майнового стану, народження, або за іншою ознакою (ст. 14 Конвенції).

У найважчі часи громадяни України могли вільно обмінюватися думками, критикувати владу, спонукаючи її діяти ефективно, не лякаючись можливих переслідувань чи заборон, оскільки були впевнені в непорушності прав і свобод, закріплених Конституцією - Основним Законом України, а зміцнення громадянської злагоди на землі України можливе за наявності плюралізму думок, поваги до інакомислення та вміння знаходити компроміси.

Журналісти в Україні, як і у більшості цивілізованих країн світу, мають бути «четвертою владою», яка своєю діяльністю сприяє розвитку демократії та формуванню громадянського суспільства. Доречно згадати статтю 24 Закону України «Про інформацію», якою забороняються цензура, втручання у професійну діяльність журналістів, контроль за змістом поширюваної інформації, зокрема з метою поширення чи непоширення певної інформації, замовчування суспільно необхідної інформації, накладення заборони на висвітлення окремих тем, показ окремих осіб або поширення інформації про них, заборони критикувати суб'єкти владних повноважень.

Сьогодні ми маємо доволі суперечливе в правовому плані рішення про санкції та фактичне закриття трьох телеканалів, яке може стати початком наступу на опозиційні засоби масової інформації, на гарантовані статтями 10, 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статтями 15, 34 Конституції України заборону будь-якої дискримінації і цензури, свободу думки і слова, свободу вільного вираження своїх поглядів і переконань, а також на свободу професійної діяльності журналістів.

Ми переконані, що проголошене Основним Законом України прагнення розвивати і зміцнювати демократичну, соціальну, правову державу може бути реалізоване виключно шляхом вільного цивілізованого суспільного діалогу, забезпечення реалізації прав і свобод, сталого економічного зростання держави і досягнення гідного рівня життя для громадян, а не шляхом будь-яких заборон і обмежень їх конституційних прав і свобод.

Враховуючи вищевикладене, депутати Одеської обласної ради звертаються до Президента України, Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України з проханням переглянути вищезазначені рішення щодо запровадження санкцій для недопущення гарантованих Конституцією і законами України прав громадян на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, заборону цензури і втручання у професійну діяльність журналістів.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до Проекту рішення Одеської обласної ради «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо неприпустимості утискання конституційного права громадян на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, заборону цензури і втручання у професійну діяльність журналістів»

Значний суспільний резонанс отримало рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 лютого 2021 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», уведене в дію Указом Президента України №43/2021 від 2 лютого 2021 року, внаслідок якого під заборону опинилися три опозиційні телеканали. Вказані дії можуть розцінюватися як наступ на гарантовані Конституцією України права громадян та втручання у професійну діяльність журналістів в Україні.

В умовах економічної кризи, важкої епідеміологічної ситуації, стрімкого падіння рівня доходів переважної більшості працездатного населення на фоні підвищення комунальних тарифів, відтоку із країни кваліфікованих кадрів, та майже зруйнованої системи національної освіти і медицини, які становлять реальну загрозу національним інтересам, вказане рішення може мати вкрай негативний вплив на розвиток демократичного суспільства у державі, призвести до зростання соціальної напруженості і політичної нестабільності.

Як представницький орган територіальних громад Одещини, ми мусимо звернутися до Президента України, Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України з проханням переглянути вищезазначені рішення щодо запровадження санкцій для недопущення гарантованих Конституцією і законами України прав громадян на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, заборону цензури і втручання у професійну діяльність журналістів.